

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

Élők a holtakhoz.

A halottainkat, amikor koppanva hullanak koporsóikra a kemény rögök, szívettépő bánattal siratjuk. Könnyezünk utánuk hetekig, hónapokig, talán egy egész esztendeig. Azután lassan-lassan behegednek a sebek, amiket a halott ütött az élők szívére. Egyszer egy esztendőben mégis kizarándokolunk a néma hantokhoz, s könnyeinktől harmatos virágokkal ékesítjük a kicsiny sirdombot, amely alatt szeretteink nyugosznak. Az őszi hervadás boruja üli meg ilyenkor a természetet és a lelkeket egyaránt. Az elmulás nyomasztó gondolata lebeg mindenütt.

Ti, akik békén pihentek odalent, ne vegyétek zokon, hogy az esztendőnek csak egy napját szenteljük emléketeknek. Az élet küzdőporondján mindegyikünknek meg kell vívnia a kemény harcot, amelyet a sors számunkra kijelölt. Nincs menekvés. Aki él, annak küzdenie kell. De azért ne higgyétek, hogy az évnek csak ezen az egy napján gondolunk szeretettel reátok. Oh nem! Gyakran látjuk szelid arcotokat, gyakran érezzük jósa-

gos kezetek érintését, és magános órán nehéz pillanatokban gyakorta száll hozzátok ingadozó lelkünk, hogy a kedves emlékezésből erőt, bátorságot, önbizalmat merítsen. Valami láthatatlan fonál köt össze bennünket. Élőket veletek, akik már a földi bolyongás határát átléptétek. És a halál gondolatát csak azért viseljük önmegadással, mert tudjuk, hogy veletek fog valaha egyesíteni. Ez a tudat kibékít azzal a szörnyű gondolattal, hogy bennünket is befogad egykor a néma, hideg sírgödör, az örök csend, a végtelen nyugalom szűk tanyája. Ti vagytok az a kapocs, amely összeköt bennünket az enyészet rejtelmes birodalmával. És ha majdan itt kell hagynuk szeretteinket, tudjuk, hogy ama sötét hidon túl, mely az enyészetbe visz, ti vártok bennünket. Fekete vizek zuhogó árja fölött vezet ez a hid; aki rálépett, többé vissza nem térhet, mert a vámot az életével kell lerónia. És egy napon rá kell lépni mindanyunknak. És mindanyunknak le kell róni a nagy vámot. Nincs kivétel. És nincs különbség. A vámszedő egyforma vámot követel királytól és pörtől, gazdagtól és sze-

génytől, kicsinytől és nagytól egyaránt. És odaadja mindegyik. Némelyik nagyokára, nehezen, másik fiatalon és könnyedén, a harmadik önként kínálja oda, mert az élet keserves és göröngyös volt neki és küzdésben megrokant teste áhitta már a pihenést. Tul a hidon nics többé tülekedés, nincs küzdés, nincs öklözés. Ott béke van és csönd.

Jusson eszünkbe, amikor halottak napján a sirok között bolyongunk, hogy hasztalan dulakodtunk itt egymással, hasztalan csapkodjuk ökleinket egymás arcába, hasztalan tolongunk egymást tiporva és hasztalan gyűjtjük garmadába a kincseket, — mindnyájunkra ráborul egyszer a béke és a csönd. Memento mori! Nem azért, hogy csüggedten elhagyjuk magunkat, de azért hogy el ne bizakodjunk. Nem azért, hogy az életet fel ne használjuk, de azért, hogy el ne prédáljuk.

Vándorok vagyunk a földi téreken. Előbb-utóbb elkopunk, mint a cipőnk talpa. Egyiknek utja gyönyörű tájakon, üditő patak mentén, hűs ligeteken, gyümölcsös kerteken vezet át, a másiké sivár, sziklás, terméketlen vidéken. De a végső ponton összetalál-

TÁRCA.

A vén harangozó.

Ejnye, ejnye, Török Gerő bátyám uram, mit nem kell kelmedről hallanom? — Hogy kiadta kezéből a Döbrösi öreg harang kötelét, azt, akit olyan nagyhiába kértem a vásott diákpajtásaimmal, — de gondolom, tíz év óta, mióta az eklézsia bizalmából állandóan a kegyelmed gondozása alatt áll, hiába kérte azt minden kósza, semmirekellő oskolás gyerek — ugy a vasárnap délelőtti beharangozáskor; hát még ha valakinek az utolsó csönditette!

— No, no gyerekek, mindjárt hátul kötöm a sarkatokat! — kongassátok csak azt a kisebbiket, ide ember köll, ehhől nem értetek, — mondta ki álhatatos következetességgel mindig a szentenciát, a mi ellen, tudtuk, nincs apelláció.

És nem elég, hogy most egyszerre olyan könnyen kiadta, hanem egyenest azért adta ki, hogy mindjárt először is saját maga fölött kongassanak vele hármát . . . Na már, Gergő bácsi, tisztelet, becsület, de ez nem volt okos cselekedet kegyelmedtől.

Ebadta! — aki Isaszegnél majd hogy elfogott két német gyenerálist, Májland és Pádova meg sajátkezűleg három taliánt akasztatott fel egy pomeráncsfára . . . annak még sem kellett volna az előtt a zörgős csontu főmarsall előtt ilyen hirtelen kapitulálnia! Hát nem érezte, hogy megest puska-porszag van a levegőben?

. . . De hiszen leckéztethetem én jó Török

Gergőt, ha már hármát kondítottak ősz feje fölött, ha elbucsuztatta a tiszteletes, amint hogy tegnapelőtt délután négy órakor meg is cselekedte és ha már elsíratta . . . no, ezt legfőleg a csipős északi szél tette meg, a mely a Bakonyból jövet éppen akkor vette utját a döbrösi temetőn keresztül . . .

Pedig valakinek de meg kellett volna siratnia a vén harangozót . . .

Török Erzsí kisasszony, te vagy az a valaki! Neked kellett volna megsiratni a vén harangozót.

Ott kellett volna keservesen zokognod a döbrösi kis temetőben tegnapelőtt délután négy órakor, mikor a fagyos, nehéz göröngyök döbörögve szakadtak a koporsójára. . . . Mert tudod-e ki fekszik abban a koporsóban?

Az édesapád fekszik ott, Erzsí, a jó édes apád, aki — emlékszel? — mikor már a libaterelgetésből kinőttél, hogy az orcád szép fehér bőrét meg ne pirítsa a nyári nap heve s a gyöngye kis kacsoídat föl ne törje a kapa meg a sarló nyele: eljáratott a kis pupos Kéglí szabó feleségéhez, hogy ott megtanulj varrni s amikor megtanultál, akkor a keserves verejtékkel összekuporgatott pénzéből masinát is vett neked.

Az édesapádat temették tegnapelőtt, Erzsí kisasszony, a szegény, becsületes édesapádat, aki, mikor Kéglíék felköltöztek Budapestre és váltig biztattak, hogy ott lehet ám még csak tenger pénzét keresni: hát akkor téged is felküldött velük, meg a varrómasinát is. Még úgy vitte el szegény öreg a hátán az állomásig a fene nehéz gépet és

csak arra kért szépen, hogy azután jól viseld magad és meg ne fejedkezzél órára.

Mig a masinádra szükséged volt, addig engedelmességeddel is kérésének, csak hogy arra nem sokáig volt szükséged. Az ilyen fitosorru, babaarcu kisleányoknak itt Pesten nem kell éppen reggeltől estig a varrógép előtt görnyedniök, ha nem akarnak, és neked nagyon gyöngye volt az akaratod. Igen jókor is jöttél: tavaly májusban különösen nagy volt a kelete itt az élővirágnak.

S te Erzsí, mi tagadás, gyönyörű virágszál voltál tizenhat évéd érintetlen üdeségével. Ha ugy alkonyatkor meglátom a köruton sudár termetedet, most is azt tartom, — ami a külsődet illeti — különb vagy akárhány ünnepelet nagyságánál és méltóságánál s becsületére válsz a virágos Balaton partnak, amely termett. És ha nem ismernelek, bizony én se mondanám soha, hogy a döbrösi vén harangozó volt az édes apád.

Szegény vén harangozó, elnéztem sokszor, milyen türelmesen robotolt odahaza egész nyáron át, mig te it ugyancsak vig napokat éltél. Reggeltől délig künn dolgozott napszámban a mezőn, akkor, mig a többiek elpihentek, beszaladt, elhuzta a delet, estharangszóig megint turta a rögöt. Ha biztatták, még bele is melegedett néhanéha: hogy mint — is volt negyvennyolcban, meg Taliánországban Pádova és Májland között, abban a bizonyos pomeráncsföldben. . . . Csak akkor borult el, a mikor valaki rólad ejtett szót, Erzsí.

— Hallom, Gerő bácsi, nagy módba van az Örzse ott fönn Pesten.

koznak. Kicsiny fakereszt vagy hatalmas obeliszk jelzi-e a vándor utolsó helyét, egyre megy. Aki megtette a kötelességét, nyugodtan hajthatja fejét örök éjszakára. És mi mélységes kegyeleltel csókoljuk meg a lába nyomát, amerre ment.

F. J.

Megjegyzések.

Kínos lidércnyomás nehezedik magyar társadalmi életünkre.

Hazugságok, ferde előítéletek vezetnek. — Nincs is a mai társadalmunkban egy csöppnyi józanság. — Nincs semmi kritikai érzéke.

Eszmeszegénysége folytán elhatározásaiban ingadozó, cselekedeteiben erőtlenség.

Hihetetlen korlátoltsággal, megdöbentő önzéssel és örjögő göggel találkozunk mindenütt.

S legyünk meggyőződve, hogy ez a kép nem túlzott, nem a pesszimistának mindent sötétben látó lelke beszél belőlem.

Csak panaszkodom, mert fájdalmas látvány, parlagon heverező, duzzadó szellemi és gazdasági erőket szemléltem.

Minálunk majdnem minden embernek nyűg a munka. Nem talál benne élvezetet. Szabadulni kíván tőle. Csakis a kenyérért dolgozik. Csak azért dolgozik, hogy éhen ne haljon.

A munkát nem a kenyérért magáért kellene végezni, de nem is csupán ügynevezett kutya-kötelességből; vagyis nem volna szabad, hogy minden cselekvésünknek és tevékenységünknek rugója az önfentartás legyen, — hanem az önkifejtés, mely magasabbra emel, mely lelkileg gyarapít, mely erőnk, komoly méltóságunk tudatát ébreszti bennünk.

De hogy a munka becsét meg tudjuk érezni s érteni, — hogy szeressük a

— Segitse az isten még nagyobbra, megérdemli a lelkem.

— Az ám, hanem a Gyergyó Pál pallér fia, a Gyuri azt írta, hogy afféle. . . .

— No, no, no, hm! . . . köhintett ilyenkor közbe az édesapád és még egy történet jutott eszébe a májlendi templomtorony aranygombjáról vagy miről. . . . De azt még sem hitte ám el az ő becsületes, tiszta lelke, a mit Gyergyó Gyuri írt rólad.

Mikor az estvéli három verset is elhuzta, amint dukált — Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek — hát akkor szépen hazaballagott, kiült a nagy körtefatuskóra, míg enyhék voltak az esték, rágyújtott és ott várta, rossz leány, a leveledet a melyben szinte látta az lesz majd megírva: bocsásson meg édes apám, nagyon beteg voltam, azért kesett ily sokáig az irásom. A hogy az idő tétre fordult, akkor meg már egy kis pénzt is várt, mert nagyon hideg volt a szobája és jól tett volna a hektikás mellének egy-egy darabka friss szalonna reggel, a sült krumpli mellé. . . .

A minap aztán megunta a várakozást.

Tudom a szándékodat, Török Erzsé.

Ugy tervezed, hogy majd amikor szépen kítavasodzik és virágba borul a kis Döbrösi temető: ellátogatsz haza és koszorút teszel arra az elhagyott sirra, talán szép márványemléket is emeltetsz fölébe, amilyen nincs az egész szegény Döbrösi temetőben.

Ne tedd! A zöldelő határ tiszta fuvalma haragosan bele talál kapni a selyemruhád fodrába és suhogását meghallja odalent a vén haragzó. . . .

„munkával“ való „foglalkozást“, ahhoz magas fokú „igazi“ tudás és lelki nemesség kívántatik.

Lelki nemességet — ha fáklyafénynyel keressük — még itt-ott találunk. De igazi tudást hasztalan kutatunk, az a mi társadalmi életünkben nem létezik.

Hiszen bármily életpályára képesítő diplomával bíró úri ember kérdezze meg önmagát, mit tanult diplomájának megszerzése óta? . . . és legyen őszinte s vallja be önmagának, hogy még nagyon savanyú volt a tudás fájának gyümölcse diplomájának megszerzése előtt. . . .

Igazi tudást az elmélet maga föl nem mutathat; szükséges, hogy a gyakorlati élet jelenségeinek kritikai megfigyelése útján szerzett tapasztalatokkal rendelkezünk.

Különb is az iskola tudást nem ad, csak módot ad arra, hogy a tudást megszerezhessük.

Az élet nyújt sok módot, melyen az alapismereteken túl iskola nélkül sokszor gyorsabb léptekkel haladhatunk az igazi tudás célja felé.

Társadalmunk szűk látókörének tulajdonítható, hogy gyermekei csak úgy tódulnak az iskola felé. — De nem a tudás vágya vezérli őket. Úr akar lenni mind. . . Úr, aki lehetőleg kevés munkából kényelmesen megélhet.

Minthogy pedig nálunk, minden iskola „tintanyalás“ra képesít, a szorosan vett produktív életpályákra alig lép valaki.

És tényleg, ki akar ma iparos lenni?

Folyvást halljuk, hadd menjen iparosnak az, aki annyira ostoba, hogy a középiskolában nem képes haladni. — Pedig hát ipari pályához nagyobb szorgalom, erősebb tehetség kívántatik mint a „tintanyaláshoz“. Sőt mi több, különösen nálunk, hol az ipar még csak most kezd fejlődni, a nemzetgazdasági megerősödés elmaradhatatlan feltétele az, hogy iparunk kiváló talentumú vezetők és kiváló képzettségű művelők kezében legyen.

Kétségtelen, hogy az ipar megteremtése nálunk most már a nemzeti lét kérdése.

De a szülő hogyan adja gyermekét iparosnak, amikor az önálló és jómódú iparost, akit annyi kiváló tulajdonsága tesz meg a társadalom hasznos és tiszteletreméltó tagjának, még mindig nem akarják befogadni „a társaság“-ba; hiszen vele szemben „Úr“ még aapidíjas is, ez a nyomorúságos nyolchatagos existenzia is, akit az atyafiság, sógorság, pajtáskodás avagy más protekció húzott át nagy kinnal a négy polgári vagy középiskolai osztályon.

Avagy képzeljük csak el, hogy az a hölgy, aki egy oly örökös díjokkal boldogan táncol, mint fordítja el fejét, mikor egy iparos ember kéri fel. . . .

Már pedig tisztelt hölgyeim, azzal ugyancsak nem teremtettük meg meg a magyar ipart, hogy 75⁰/₀-ban külföldön gyártott tulipánt viselünk, avagy méreg drágán megvettük az isteni Zsazsa mosolyát és külföldről importált gyűszűt. . . .

Nem! . . . nem ez az útja a magyar ipar megteremtésének. . . .

Lárma nélkül megvethetjük a nemzet anyagi boldogulásának magvát, reklámhajsza nélkül küzdhetünk a nemzet gazdasági haladásáért.

Csak legyen lelkünkben szilárd akarat s erős következetesség! . . . tér nyílik bőven. . . még a lokalpatriótának is. . . .

Persze, persze egy kis adag lemondás is kellene hozzá, meg a hiúságból egy nagy porciót le kellene rázni s akkor arra a tapasztalatra jutnánk, hogy sok mindenhez idehaza is juthatunk, nem szükséges azt a fővárosból vagy pláne külföldről meghozatni.

Hogy egyebet ne mondjak: itt van a kulai posztó-gyár. Nem tudom van-e másik posztó-gyár a megyében? . . . Ugy hiszem, hogy nincs. Ha van bennünk egy kis önzetlen lokalpatriotizmus, akkor mi e megye lakosai ruhaszöveteinket lehetőleg e gyár készítményeiből fedezzük. Sőt mi több, azon leszünk, miszerint minden ismerősünket rábirjuk, hogy e gyár szöveteit vegye igénybe.

Ezzel elérjük azt, hogy a gyár üzeme mindinkább nagyobbodni fog, mások is kedvet kapnak új vállalkozáshoz. . . gyermekeinknek lesz módja oly iparágakat elsajátítani, melyekre nemzetgazdasági szempontból szükségünk van.

Csak közös munka, mozgalom és nagy egyetértés volna szükséges. . . a példa követőkre találna. . . s akkor még megérhetnők, hogy e nép boldogan s megelégedetten él.

Lánczi Simon.

HIREK.

— **Restauráció a megyénél.** Megirtuk, hogy a december 17-én tartandó megyei közgyűlésen fogják megejteni az általános tisztújítást. Az erre vonatkozó pályázati hirdetményt most bocsájtotta ki Fernbach Károly főispán. A pályázati kérvények december 1-ig adandók be.

— **A Kulai Iparoskör** nem f. hó 10-én — hanem f. hó 17-én — tartja hangverseny és színelőadását. Meghívók legközelebb lesznek kibocsájtva.

— **Házasság.** Schmidt Ferenc férfiszábo m. hó 29-én vezette oltárhoz Kovács Aranka kisasszonyt Kulán.

— **A bácsbodrog megyei orvosi** szövetség f. hó 5-én d. e. 10 órakor Szabadkán a „Bárány“ szállodában választmányi ülést fog tartani.

— **Halálozás.** Deák Andor, a csonoplyai népszerű jegyzője, e hó 30-án szív- és tüdőbetegségben meghalt. Az érdemű jegyző váratlan elhunytá meggyeszte élénk részvétet keltett.

— **Sajkás-györgye község** előjárósága 5 tantermes iskolai és ovodai épületnek felépítésére hirdet árlejtést azzal, hogy az összes munkák együttes elvállalására vonatkozó ajánlatokat november 5-ig az árverést megelőző napig kell beadni. Előirányzat 82.602 K 10 f, a melynek 5⁰/₀-a képezi a bánatpénzt. Az összes tervek, az árlesjtési és egyéb feltételek a községi jegyzői hivatalban megtekinthetők.

— **Apatin nagyközség** közbárányhid építését határozván el kéri a vállalkozókat, hogy ajánlataikat november 30-ig nyújtsák be vagy az e napon d. u. 3 órakor tartandó árlejtésben személyesen vegyenek részt. A részletes árlejtési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

— **Gondnokság.** Farkas Károly kulai kir. járásbírói irnokot elmeháborodottsága miatt, a zombori kir. törvényszék gondnokság alá helyezte.

— **Fogyasztási adóberlet.** A zombori pénzügyigazgatóság közli, hogy Óbecse község területén az 1908. 1910. években fizetendő állami borítal és huszfogyasztási adó beszedési jogának haszonbérbe adása céljából az árverés 51556 K. 47 f. kikiáltási ár alapul vétele mellett Zomborban november 9-én d. e. 9 órakor a pénzügyigazgatóság épületében fog megtartani.

— **Lódijazás.** A B-bodrogmegyei Gazdasági Egyesület vasárnap Palánkán lódijazást tartott, amelyen Latinovits Pál volt főispán is részt vett. Az első díjakat Brenner Ferenc és Schmidt Mátyás palankai lakosok lovai nyerték el. A díjazás után fényes és népes bankett volt.

— **Népházak létesítése.** Régi terve a földművelésügyi miniszternek a népházak létesítése. Erre a célra a jövő esztendőben ötvenezer K-át fognak fordítani. A miniszter szerint a népházak létesítését az teszi kívánatos, hogy egyrészt a munkások részére társadalmi továbbképzésük érdekében otthonok teremessenek s másrészt, hogy legyen oly központ, hol a gazdák a munkásokkal érintkezhetnek s a szükséges munkaerőt megtalálhassák.

— **Az új cselédtörvény és cselédkönyvek.** A november hó elsején életbelépett új cselédtörvény a cselédkönyvek kiállításában úgy intézkedik, hogy ezentúl annak a községnek előjárósága fogja kiállítani a cselédkönyvet, ahova a könyvet kérő cseléd illetékes. Mondanunk sem kell talán, hogy ez az újítás a községnek érdekének is jobban szolgál, mint a jelenlegi törvény, amelynek értelmében a szolgálatba lépni kívánó cseléd a járás székhelyére köteles elmenni, ha könyvre óhajtott tenni.

— **Új arany pénz.** 1907. augusztus 11-én kelt törvény szerint a magyar korona országai és a Reichsrathban képviselt királyságok és tartományok kormányai között létrejött az érem és értékszerződésre vonatkozó szerződés értelmében százkoronás aranypénzeket fognak verni. Szép kis pénz lesz bizonyára, amely nagy népszerűségnek fog örvendeni.

— **Egyéves katonai szolgálat.** A honvédelmi m. kir. miniszter rendelete alapján az 1906. év augusztus havában tényleges szolgálatra bevonult m. kir. honvédelegénységét ez év október első napjaiban már szabadságot kaptak. A fiuk tehát csak egy évet szolgáltak. Ez az első eset, hogy egy évi szolgálati idő a gyakorlatban is érvényesül, nemcsak jámbor óhaj többé. Igen előkelő körökből értesülünk, hogy a legénység kiképzése semmi kívánni valót nem hagy fön s teljesen elegendő volt egy esztendő is arra, hogy a honvédségnek úgy a gyalogságnál, mint a lovasságnál szolgáló derék magyar fiai, mint képzett katonák kerüljenek vissza a családi tűzhelyhez, ahol ezután több hasznot hajthatnak majd az általános gazdasági életben.

— **A jövő évi ujoncállítás.** A honvédelmi miniszter a hivatalos lap útján körrendeletet intézett az ország vármegyei és városi törvényhatóságaihoz 1908-dik évi ujoncállításra vonatkozó előmunkálatok dolgában. A körrendelet felhívja a hatóságokat, hogy haladéktalanul figyelmeztessék az 1887., 1886. és 1885-ik évben született állításköteleseket a pontos jelentkezésre, a távollevő állításkötelesek kipuhatólására pedig tegyék meg a sürgős intézkedéseket.

— **A kisiparosokért.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter minden kereskedelmi és iparkamara területén egy-egy érdemes szegény sorsu iparos részére külföldi tanulmányi ösztöndíjra hirdetett pályázatot. A pályázat alapján hatszáz K-nyi ösztöndíjban részesül négy lakatos, három asztalos, két szabó, két festő és egy-egy timár, könyvkötő, bádogos, kárpitos, puska-műves, kefekötő, gépész, összesen tizennyolc iparos. A pályázat eredménytelen maradt két kamara területén.

— **„Csak egy virágszálat.”** A József kir. herceg Sanatorium javára halottak napján a r. k. templomban, a r. k. és evang. temetőben 179 K 97 ft gyűjtöttek a helyi bizottság hölgytagjai.

— **A levelező-lapok új rendje.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint a levelező-lapokon a földadó a cimoldalnak balfelét levelezésre használhatja s a „Levelező-Lap” felírás nem kötelező. A karácsonyi és újévi kártyákra írni is szabad legfőlegbb öt szóból álló üdvözlést s ezenkívül feljegyezhető a küldőnek címe és társadalmi állása. A köszönetet, szerencsekívánatot, részvénytájközlőket kézírással kifejező névjegyek szintén mint egyszerű nyomtatványok küldhetők.

— **A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték alapítása óta a XX. sorsjáték befejeztével immár 10 év telt el.** A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték ezen idő alatt kiállította a tűzpróbát és bebizonyította, hogy térfoglalásával, melylyel Magyarországon a kis lottó-intézményt megszüntette, egy rég érzett szükségletet elégített ki. Az osztálysorsjáték rendszerének a külföldön évszázadok óta fennálló intézménye nálunk is fényesen bevált, és azon sok és nagy nyereségek, melyek a lefolyt 10 év alatt a lakosság minden rétegében kiosztásra kerültek, a magy. kir. szabad. osztálysorsjáték sorsjegyeit közkedvelté tették. A magy. kir. szabad. osztálysorsjáték 10 éves fennállása alkalmából Vas Aladár bankhivatalnok egy nagy szakértelemmel szerkesztett füzetet adott ki. Ezen füzetben az osztálysorsjáték szervezete és belső üzleti kezelése szabatosan le van írva. Ezen az osztálysorsjáték résztvevőire nézve rendkívül érdekes, és számos képpel ellátott mű minden fölértékeltél kapható.

— **A csajkások pervesztések.** Mult hónap elején hozta meg az újvidéki törvényszék a csajkások régóta huzódó pörében az ítéletet. Az első bírói ítélet a csajkásoknak, igazabban a csajkásjárású volt határöröknek adott igazat és kimondta, hogy ahhoz a 40,000 hold földhöz, amelyet a király a magyar szabadságharc után a volt gránicsárok adományozott, tényleg a határörök családjaiknak van jussuk, nem pedig a községeknek. A vármegye megfélebbezte az újvidéki törvényszék ítéletét és a szegedi kir. ítélőtábla, most hozta meg az ítéletét, amely a határörököt keresetükkel elutasította. A tábla ítéletét a kuriához fogják megfőllebbezni, amely végérvényesen fog dönteni ebben a sok milliós pörben.

— **Az árunyilatkozatok ellenőrzése.** A kereskedelemügyi miniszter a külkereskedelmi statisztikára vonatkozó árunyilatkozatok kitöltése dolgában rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz. E rendelet szerint száz, K-ra büntetendők mindazok, akik valótlán adatokat tartalmazó nyilatkozatokat szolgáltattak be. E bírság pénzek az országos tanonciskolai alapnak utalandók és közigazgatási uton hajtható be.

— **Üri-, női- és gyermek-cipők** első-rangu gyártmány, nagy választékban, Kardos J.-nél Kulán.

— **Schmidt Ferenc szabó,** Kula Ferenc József tér, készíti a legdivatosabb öltönyöket a legolcsóbb árban.

A kulai járás főszolgabírójától
5226 sz. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Overbász községben kegydíjazás folytán üresedésbe jött és évi 800 K fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra **f. é. november 4-iki** határ idővel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy minősítési és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a fenti határidőig hozzám nyújtsák be.

Kula, 1907. október 21.

Sztrilich főszolgabíró.

Gabona árak: Budapesten:		
Buza október	—	11.80
Zab	—	7.90
Tengeri 1908 májusra	—	7.10
Kulán:		
Buza	—	10.50
Zab	—	7.15
Tengeri	—	5.—

3446/1907.

Pályázati hirdetmény.

A kiirt pályázat eredménytelensége folytán a Boldogasszonyfalva községében rendszeresített és évi 600 K-val javadalmazott községi kézbesítői állásra újabb pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. é. november 25-ig** nyújtsák be.

A szerb nyelv tudása kívánatos. A választás napját utóbb fogom kitűzni.

Zsabya, 1907 október 18.

Dr. Széchenyi Tamás

főszolgabíró

2

3364 1907 tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a cserenkai takarékos segély egylet mint Szövetkezet végrehajtónak Néhai **Heincz Vilmos** örököségi végrehajtást szenvedők elleni 660 K 550 K és 700 K tőkeköv. és járul. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tszék a kulai kir. bíróság területén levő a cserenkai 341 sz. betétben Al. 1-3 sorsz. a. felvett 907. hrsz. 567. ö. i. sz. 123 □-öl területű ház, 908. hrsz. 246 □-öl területű kert és a közös legelő 4 2176-tod részéből Heincz Vilmos nevére felvett 1/5. részre C. 1. sorsz. a. özv. Heincz Jánosné Betsch Magdolna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fentartásával 866 korona ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, és hogy fenneb megjelölt ingatlan **1907. december 6-án délután 3 órakor** Cserenka községében a megállapított kikiáltási áron alól eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 86 kor. 60 fillért készpénzben, avagy az 1881 LX tc 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX tc 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kulán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1907. szept. 26.

Dr. MARTISS, kir. aljbíró.

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelőintézet sérvbajosok ferdénnyöttek és amputáltak részére

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 8. felemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

EGYÉNI SPECIÁLIS KEZELÉS!

Szabadalmazott sérvkötők 5 K-tól felfelé!

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretes felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosiilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatanként 2—10 K-ig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak elismervényével és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és sárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

Női és gyermekkalapok

a legujabb párizsi minták után
mindenféle árban
éppugy Gyermek-főkötők és
Barettek kaphatók

Molter Judith divatárusnőnél Ujverbáson
FŐUTCA 394

61. sz. 1907.

Árlejtési hirdetmény.

Sajkásgyörgye község előljárósága az általa építendő öt tantermes iskola és ovodai épület kiviteli munkálatára szó és írásbeli verseny tárgyalást hirdet.

Az építési, illetve költségvetésileg előirányzott összeg ezen öszmunkálatokra 82602 K 10 f kikiáltási árban van megállapítva.

Ajánlat csakis az öszmunkálatra tehető. Ajánlatok legkésőbb **folyó évi november 11-ig** mint az árverést megelőző napig, alulírott község előljáróságánál adandók be.

Vállalkozó köteles a munka teljesítésére, ha maga szakképzettséggel nem bír, az ajánlatában ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Ajánlat tévők, ajánlataikban tartoznak ki jelenteni, hogy jelen építkezésre vonatkozó összes műszaki iratokat tanulmányozták és azokat magukra nézve kötelezőnek ismerik el. Ajánlat, átalány összegben teendő és az számokkal és betűkkel világosan kiírandó az ajánlatban. Az építkezésre vonatkozó összes tervek és költségvetések úgy az árlejtési feltételek, a hivatalos órák alatt a község-jegyzői hivatalában betekintheők. Ajánlattevő köteles a kikiáltási árnak megfelelő 5-^o/_o bánatpénzt a községi bíró kezéhez az árlejtés megkezdése előtt készpénzben, avagy megfelelő értékpapirban letenni.

A község tanácstermében megtartandó árlejtés határnapja 1907 évi november hó 12-ik napjának, d. e. 9 órájára tüzetik ki.

Sajkásgyörgye, 1907. október 22.

2

Előljáróság

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

czég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy 35 év óta fennálló

HIRDETÉSI IRODÁJÁT

(jelenleg Budapest, IV., Váci-utca 20. sz.)

1907. november hó 10-én

saját házába

BUDAPEST, IV., MOLNÁR-UTCA 38. SZ.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes lapjai és naptárai részére.

MÉSZÉGETŐK és TÉGLAGYÁROSOK figyelmébe!

OLCSÓ TŰZI-FA

1 Waggon 100 mm. (körülbelül 6 erdei öl) Éger hasáb 132 K

1 Waggon 100 mm. (körülbelül 6¹/₂ erdei öl) Éger rönk 108 K

ab vasút-állomás: ORAHOVICA (Slavonia)

Megrendelhető: Machmer János földbirtokosnál
Pusta Rastovac u. p. ORAHOVICA

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szén-savforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesteresen előállított, kevésbé kiadós szén-savval.

Megbízható, szigorú lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGYVIZEK

¹/₄ és ¹/₂ literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szén-sav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgönyeim Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18 sz.

HIRDETME NY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyministerium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítotknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1907. november hó 21. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1907. évi október hó 27-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hasay.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán